

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

In Qvo Agitur Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatiſ, eorumque
Ministerijs - In septem Tractatus distributus ...

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1629

§. I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

tit, tam quoad ipsam doctrinam quam docuit; quam quoad modum eam docendi: vt sibi soli reseruauerit hoc nomen, cum suis discipulis dixit *Magister vester vnus est Christus*: in cuius pectore cū infinita præstantia sculpta fuit solennis illa inscriptio: *doctrina & veritas*: quā antiquus Summus Sacerdos gestabat in suo pectorali, quod vocabatur *Rationale iud. c. ij* quod erat circumdatum duodecim preciosis lapidibus: quia non potest cogitari doctrina & veritas, quæ cum illa, quam ipse habuit, conferri possit: eò quod illa sit excellentissima, sanctissima, vtilissima, ac certissima omnium quæ cogitari possunt. Modus etiam, quo illam docuit, fuit præstantissimus, suauissimus, efficacissimus, ac potentissimus omnium, qui vnquam in mundo fuerunt. quod significabant lapides preciosissimi, qui diuinum eius pectus exornabant: neque erant sicut lapides illi cherubini, qui tantum erant nouem, qui numerus est imperfectus: nam omnis doctrina, & virtus purarum Creaturarum est limitata & imperfecta, si cum ea, quam ille habet, conferatur: sed erant duodecim lapides, qui numerus est perfectionis *g In eo enim erant* (vt Apostolus dixit) *omnes thesauri sapientia & scientia Dei absconditi*, cum omnibus gratijs ac donis supernaturalibus: & cum amplissima potestate ea communicandi & tradendi optimo modo, qui illi videretur.

§. I.

QUEM in finem voluit ipse Christus D. N. confirmare doctrinam suam, eiusque opinionem magnam & egregiã apud homines reddere duabus admirandis vijs. *Prima* fuit per talia miracula ac prodigia, quæ certum reddebant testimonium veritatis & excellentiæ doctrinæ ipsius, iuxta illud quod ipsemet Christus dixit: *a opera qua ego facio testimonium perhibent de me; & iterum: b si mihi non vultis credere, operibus credite*. Quæ opera fuerunt innumera erga oēs creaturas, cœlestes ac terrenas quas tamē possumus ad duodecim genera reducere, quæ tanquã duodecim preciosissimi & ingentis splendoris lapides exornabãt veritatem & doctrinam, quam ipse prædicabat. *Primum* opus fuit circa substantias spirituales: nam effecit, vt Angeli de cœlo descenderent, sicut factum est in ipsius Natali, ac resurrectione cum ingenti splendore, canticisque lætitiæ: expulit dæmones ex hominum corporibus cum magno imperio, in despectum ipsorum, & reparauit omnia dâna quæ illis intulissent. *Secundum* opus fuit circa ipsos cœlos, cum in ipsius passione *obscuratus est Sol, & tenebra facta sunt in vniuersa terra*: & in ipso Baptismo fuit etiam aliud prodigium, quod Euāgelista exponit cum dicit *d apertos fuisse cœlos, cum descendit spiritus sanctus sicut columba, & venit super eum & vox de cœlis audita est*. *Tertium* fuit circa elementa, cum imperauit e mari *& ventis quiescere, & ambulauit super aquas, necmersus est; & terra ipsa mota est* in ipsius pas-

c *Matth. 23.*

f *Exod. 28.*

30.

g *Coloss. 2.3*

s *Thom. 3.*

p *2. 43. n. 4*

a *Ioan. 5. 37.*

b *c. 3. 8.*

I

s *Thom. 3.*

p. 44.

2

c *Luc. 2. 3.*

44.

d *Matth.*

27. 45

e *Matth. 3.*

6.

3

e *c. 8. 26.*

Qu 2

sione

4
h Ioan. 2. 8.
i cap. 6. 11.
Mat. 14. 19.

5

6

7

8

9

10

11

Mat. 9. 6.

12

3 p. 9. 31. a. 1.
ad 2.

Ioan. 15. 24

Vers. 12. Ita
Tolozus in
eom. locum.

sione, & petra scissa sunt, & monumenta aperta. Quartum fuit circa mixta insensibilia: conuertens h aquam in vinum, & i multiplicans quinq. aut septem panes, vt pasceret aliquot millia hominum. Quintum circa plantas, cum maledixit ficulneæ, quæ arefecta est continuo. Sextum circa pisces, cum fecit vt bis Petrus plurimos piscaretur, vbi prius nulli erant, & iterum hamo iussus est capere piscem, in cuius ore inuenturus esset staterem. Septimum fuit circa humana corpora varijs morbis afflicta; sanauit enim cæcos, mutos, claudos, Paralyticos ac Leprosos. Octauum circa mortuos, quos resuscitauit educens viuum Lazarum ex sepulchro ligatum pedes & manus institis: in quo genere supremum miraculorum fuit, quod seipsum, postquam fuisset in cruce mortuus, ac sepultus, resuscitauerit.

Nonum, cū speciali gloria glorificauit aliqua corpora, sicut & luam in die Trāfigurationis, adducens ad se Moysen & Eliam cum magna gloria & maiestate. *Decimum* circa ipsos et hostes suos, cū factus inuisibilis, transibat per medium eorum; & cū venientes ad ipsum comprehendendū, vnico solo verbo prostrauit ad terram. *Vndecimum* fuit circa animas, remittendo eis peccata, & sanando interiores infirmitates simul cū exterioribus. Et quoniam hoc miraculum erat inuisibile, reddebat eius testimonium edens aliud visibile, sicut fecit cū dixit Pharisæis: vt sciat quia filius hominis habet potestatem in terra dimittendi peccata, tunc ait Paralytico: surge, tolle l. t. t. tuum, & vade in domum tuam. Vltimum opus fuit, quod in momento mutaret spiritum hominis, illustrans eum intellectum, & permouens voluntatem, tantam sapientiæ lumen in fundens, vt relictis omnibus ipsum sequeretur. In quo opere prodigioso singulariter eluxit Magisterium Saluatoris. Nam (vt ait S. Thomas) non solum suam doctrinam exterius proponebat, sicut alij Magistri faciunt; sed etiam cum volebat, summâ efficacitate ita intellectum internè illustrabat: vt caperet; & conuinceretur, ac persuaderetur de veritate, quam ei proponebat.

Hæc fuerunt duodecim primi lapides summi splendoris, qui satis clare manifestabant veritatem & doctrinam Saluatoris: sed alteram in ijs viam ad eam exornandam alijs duodecim preciosioribus, ad eoque splendensioribus, vt, etiam præteritis deficientibus, sufficerent ad veritatem & doctrinam suam confirmandam, vt ipsemet Dominus protestatus est, dicens Iudæis: si opera non fecissem in eis, qua nemo alius fecit, peccatum non haberent. Hoc est, aliquam excusationem suæ incredulitatis haberent: saltem ipsi ignara populi multitudo, vt autem intelligerent hæc miracula non ad id necessaria esse, vt eius doctrina sine eis digna non esset, quam ipsi reciperent: hæc verba præmisit: si non venissem, & locutus fuisset eis, peccatum non haberent: nunc autem excusationem non habent de peccato suo. Nam ego do-

doctrina

ctinam meam eis proposui tanta efficacitate rationum, tot illustri-
 onibus internis, & eiusmodi exēplis puritatis & sanctitatis vitæ: vt re ipsa
 sufficerent ad eis persuadendū, vt eam reciperent. Nam si vita S. Ioannis
 Baptiste, nullo edito miraculo, satis fuit ad confirmandam & stabilendam
 eius prædicationem: quantum magis sufficere deberet excellentissima vita
 Saluatoris, in quo splenduerunt omnes virtutes in summo gradu? Et
 nominatim duodecim illæ quas Apostolus *fructus spiritus* appellauit: qui
 sunt fructus cœlestis eius doctrinæ. *Charitas* scilicet, quæ Deum diligit
 super omnia; & proximum, sicut ipsemet eum dilexit, exponens vitam
 propriam, vt ei subueniret; *Gaudium spirituale*, quod fundatur in solo
 Creatore, reiectis creaturis; *pax* conscientiæ, quæ innititur victoriæ pas-
 sionum & cordis mundiciæ; *patientia* in aduersis, ea aggrediendo, & cum
 adueniunt gaudento; *benignitas*, quæ bene facit, omnibus etiam inimicis
 & ingratis; *bonitas* quæ se reddit amabilem ob bonam voluntatem, quam
 ostendit expeditam ab omni duplicitate & malitia; *longanimitas*, quæ non
 defatigatur tolerando & faciendo quod oportet, propter temporis diu-
 rnitatem; *mansuetudo*, quæ iram comprimit, & hominem reddit bland-
 um & affabilem omnibus, etiam si ab eis ad indignationē prouocetur;
fides heroica, quæ magnā fiduciā sperat, & aggreditur egregia facinora, &
 expectat diuinarum promissionum expletionem; *modestia*, quæ humili-
 ter & grauitè moderatiōem adhibet in omnibus rebus hominis exte-
 rioris ad omniū edificatiōem; *continentia*, quæ abstinet à multis rebus
 etiam licitis, minus tamen perfectis; cohibetque propensiones & passi-
 ones suas; ac denique *castitas* Angelica, quæ in carne uiuit cum puritate
 spiritus. In his duodecim uirtutibus consistit ueritas vitæ, quæ doctrinæ
 ueritatem & celsitudinem confirmat; & preciosis hisce lapidibus ad eò
 exornatur & splendida ac pulchra redditur: vt audientes alliciat ad ac-
 cipiendam & amplectendam. Ex quibus oriebatur admirandus ille mo-
 dus, quo Christus Dominus noster prædicabat ac docebat, sicut potestatem
 habetis magna scilicet autoritate, & tanquam Dominus, & magna spi-
 ritus libertate: non prætermittens dicere ueritatem propter humanos
 respectus: quemadmodum etiam ipsius hostes falsi sunt dicentes ei: *Ma-
 gister, scimus quia uerax es, & uiam Dei ueritate doces, & non est tibi cura de
 aliquo: non enim respicis personam hominum: hoc est, omnibus diebus liberè
 quod sentis; non respiciens diuites nē sint, an pauperes; magni, an parui;
 docti an idiotæ: sed quasi omnibus superior, ita loqueris.*

Ioan. 10. 41.

Gal. 5. 22.

Math. 7. 29

c. 22. 19

S V T E R omnes prædictas excellentias habuit supremus noster Magi-
 ster aliam valde præstantem, potestatem scilicet faciendi Magistros ex-
 cellentes, qui ipsius doctrinam eodem docerent modo, quo ipse eam do-
 cebat, in quantum poterant ipsum imitari. In quem finem duo decimele-

git Apostolus, qui fuerunt primi Magistri, ac predicatoris Euangelij lapides preciosi & fundamentales Ecclesiae: in quibus (vt ait S. Ioan.) *erant nomina duodecim Apostolorum Agni*; qui etiam significabantur per duodecim lapides preciosos, qui erant in *Rationali iudicij Summi Sacerdotum*, in quo erant sculpta nomina duodecim filiorum Israhel. Noster enim Summus Sacerdos Iesus, habuit illos semper sibi coniunctos & vnitos; eisq; communica- uit excellens suum Magisterium: vt progredierentur in opere, quod ipse inchoauerat; & post illos successerunt alij in eodem officio, fundantes (vt dixit Apostolus) doctrinam suam super fundamentum Apostolorum, & super lapidem angularem, qui est Christus.

§. II.

HOc exemplar, quod sibi debent ob oculos ponere omnes Magistri & praedicatoris Euangelici: vt quantum fieri poterit, se conforment: tam quoad doctrinae substantiam, quam quoad modum docendi & confirmandi, sculptentes in corde suo inscriptionem illam: *doctrina & veritas*, cum eo iudicio, ac prudentia, & modo quae illi exigat, & praestanti illo ornatu, quem illa habet. Pro cuius explicatione supponendum est, triplicem (vt ait S. Hieronymus) esse veritatem, & vitam: alteram iustitiae, tertiam doctrinae. *Prima* (vt ait S. Thomas) in eo consistit, vt vita conformetur cum summa veritate, quae est Christus Dominus: conformando cogitationes, verba & opera sanctae ipsius legi, & reliquis obligationib. status & officij vniuscuiusque. Hoc enim est quod Rex Ezechias appellauit: a *ambulare in veritate coram Deo*: & idem voluit S. Ioannes, cum dixit: *b maiorem non habeo gratiam & gaudium, quam vt audiam filios meos in veritate ambulare*. conformantes vitam & mores suos veritati, quam illis praedicamus: nam qui aliter viuunt, non in veritate, sed in mendacio ambulant: degenerant enim a Fide & Religione, quam profitentur; & vocantur mendaces, deceptores, aut hypocritae: de quibus dicitur *c quod non intrabuunt in caelum, qui faciunt mendacium*. Veritas haec spectat vniuersim ad omnes Christianos, estque reliquarum virtutum fundamentum.

SECOND A veritas, quae dicitur *IUSTITIAE*, consistit in seruanda plenè iustitia erga proximos confirmando scilicet omnia sua dicta & facta cum ijs, quae leges erga obseruanda constituunt. Et haec magis proprie spectat ad Tribunalia Ecclesiastica & spiritualia: in quibus iudicatur & fertur sententia iuxta ea, quae intelliguntur esse vera secundum ipsas leges; nulla facta alicui iniuria, & absque acceptatione personarum nec flexendo veritatem & iustitiam ob timores aut respectus humanos. Et quoniam sacerdotes antiqui erant iudices, ad quos populus accedebat in suis controuersijs, qui *iudicabant iudicij veritatem* cum magna peni-

Apoc. 21. 14
19.

Exod. 23. 17

Ephes. 2. 20.

I
 Apud S.
 Thom. 2. 1.
 q. 2. 09. a. 3.
 ad 3. q. 4. 2.
 ad 2.
 a. Isai. 38. 3.
 b. Ioan. E.
 pist. 3. 4.

c Apoc. 21.
27. & c. 21.
15.

2

d D. ut. 17
9.